

BİLGİ TOPLUMUNA GEÇİŞ İÇİN BATILILAŞMA (MODERNLEŞME) SÜRECİNDE eÖĞRENME VE UDEEEWANA

Uğur DEMİRAY

*Prof. Dr., UDEEEWANA Başkanı Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye
udemiray33@gmail.com http://www.udeeewana.org*

Received: 15.01.2016

Accepted: 13.03.2016

ÖZ

Teknoloji alanındaki baş döndürücü değişim, günümüzde her zamankinden daha çok dikkat çekmektedir. Bu gelişme doğrultusunda, içinde bulunduğumuz yüzyılda eğitim kurumları, öğrenciler, akademisyenler, siyaset yapıcılar ve uzaktan eğitim paydaşları geçmişte olduğundan daha çok farklılık göstermektedir. Bu durum, eğitimde ve özellikle uzaktan eğitim alanında bir taraftan yeni ve karmaşık soruları doğururken bir taraftan da yeni fırsatları karşımıza çıkarmaktadır. Bu bağlamda sunum; dünya genelinde uzaktan eğitimde uzmanlaşmış kişiler tarafından sürdürülen uzaktan eğitim uygulamalarını, sivil toplum kuruluşlarına altyapı olabilecek yaklaşımlar açısından incelemenin yanı sıra, günümüzdeki ve gelecekteki politikaların uygulanma eğilimlerini de konu edinmektedir. Sunum ayrıca, günümüzde uzaktan eğitimle ilgili sivil toplum kuruluşlarının batılılaşma ve küreselleşme sürecini yakalamadaki işlevine odaklanmakta ve yeni bir uzaktan eğitim sivil toplum kuruluşu olarak yapılandırılan UDEEEWANA oluşumunun ilgili ülkeler açısından etkisini irdelemektedir. Çalışmada; UDEEEWANA oluşumuna yönelik olarak batılılaşma (modernleşme) süreci, bilgi toplumu ve bilgi toplumuna geçişte STK'lar (NGOs) olmak üzere üç ana bölüme yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Batılılaşma (modernleşme), hareketlilik, bilgi toplumu, eÖğrenme, UDEEEWANA, Anadolu Üniversitesi, Türkiye.

WESTERNIZATION (MODERNIZATION) MOBILITY FOR TRANSITION TO INFORMATION SOCIETY THE IMPORTANCE OF eLEARNING AND UDEEEWANA

ABSTRACT

As a result of improvements in computer and communication technologies, there has been a remarkable increase in new approaches, methods and techniques aiming to achieve more effective and efficient educational experiences. As today's digital era highly requires limitless, rapid flow in sharing and obtaining the information, new ways of education generally provide opportunities like 'education without time and place limitations' Rapidly developments are gaining more attention on our planet and our daily life than ever before. We have newer and more complex questions as well as greater challenges and vast new opportunities. Today's institutions, policy makers, scholars and students of traditional and distance education in higher education are different than the organizations and people in the 20th Century. This paper aims to review and discuss the approaches lead by worldwide experts who specialize in distance education. DE experts are share their findings and analysis of the current trends and implications for present and future policies. Moreover, these experts practice to catch the mobility of westernization and globalization through an efficient way for distance education in the world. This presentation is divided into three main structural sections according to the eLearning importance and being a functional UDEEEWANA creation: Westernization Mobility, for Information Society and Transition to Information Society

Keywords: Westernization, mobility, information society, transition eLearning, UDEEEWANA, Anadolu University, Turkey.

GİRİŞ

Uzaktan eğitim alanında önümüzdeki 10 yıl içinde, her düzeyden çevrimiçi uygulamaların yanı sıra, eğitim için nasıl kaynak sağlanacağı ve bu kaynakların kullanımı gibi konuların daha da önem kazanacağı ve e-öğrenmenin 15 kat büyüyeceği öngörülmektedir. E-öğrenme tabanlı bu dönüşüm, başta eğitimciler olmak üzere, eğitimciler ve özellikle eğitim politikaları konusunda çalışan ve karar almaya yetkin eğitim planlamacıları tarafından ciddiye alınarak ülkelerinin eğitim düzenine yenilik getirmesi amacıyla şekillendirilmektedir. Bu gelişmelerin olumlu sonuçlarından dünya genelinde tüm toplumlar en fazla yararı elde etmek için özel çaba göstermelidir. Bu yeni teknolojiler, eğitim ve yükseköğretim dünyasında değişimi etkileme konusunda oldukça büyük bir potansiyele sahiptir.

Günümüzde, “**Blended Learning**” olarak anılan ve “Karma Öğrenme” olarak çevirebileceğimiz eğitim yöntemi, geleneksel öğretim yöntemlerini yok saymadan, bu yöntemi de benimseyerek, bireylerin her zaman her yerde öğrenebilmesine olanak sağlayan çevrimiçi öğrenme ortamları ile yüz yüze eğitimin yeni bir birleşimini sunmaktadır. Üniversitelerin daha geniş öğrenci kitesinin ihtiyaçlarını karşılayabilmesine olanak sağlayan bu yöntem; eğitim kaynaklarını daha etkin kullanmak ve yayabilmek için çeşitli eğitim ortamları oluşturmada, sunmakta ve yeni iş birlikleri kurup artırabilmek için olanaklar sağlamaktadır.

Toplumsal ve ekonomik potansiyel göz önünde bulundurulduğunda, yükseköğretimde teknolojik yeniliklerden faydalanma ve özellikle **Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT)** aracılığıyla uzaktan eğitim, uzak topluluklara ulaşmada mesafelere ve geleneksel öğretim yöntemlerinin sınırlandırmalarına rağmen, onlarla ilişki kurma da daha uygun bir araç haline gelmektedir. Bu geniş kitlelerle temas hâlinde olma durumu da onlarla bilgi, değerler ve dünya görüşü paylaşımını olanaklı kılmaktadır. Avrupa'nın bu alanda öncü durumda olması da kaçınılmazdır.

Bir ülkenin ekonomisini geliştirmek, bilgi toplumuna geçmek ve refah düzeyini yükseltmek için bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma yeteneği ve becerisine sahip olması gerekir. Bu yetenek ve beceri “**eHazır bulunurluk**” olarak tanımlanır. Ancak e-hazır bulunurluğun öğrenmenin önemli ve temel paydaşlarından biri olduğu gerçeğini vurgulayan Vassiliou'ya göre, birçok ülkede hükümetler ve üniversiteler bu sürece yönelik adımları atmakta yavaş davranmaktadır.

Gelişmekte olan ülkeler ise bu yeniliklerin bazı örneklerine sahip olmasına rağmen çeşitli nedenlerden dolayı gelişmelerini tamamlayamamış, yeni öğretme ve öğrenme metotlarını benimseme konusunda, tam donanımlı kurumsal ve ulusal strateji ve politikalar üretememişlerdir (Vassiliou, 2014: 4). Nitekim eğitimcilerin, toplumların modernleşmesi (batılılaşma) bağlamında bir dizi araştırma, rapor ve öneri ortaya koyma nedenlerinden biri de yeni teknolojiler aracılığıyla yükseköğretim kurumlarında öğretim ve öğrenim kalitesinin artırılması olmuştur.

Son 20-25 yılda üniversitelerin uluslararası etkinlikleri hacim, kapsam ve karmaşıklık açısından değişiklikler göstermektedir. Bu etkinlikler, öğrencilerin diğer kültürleri öğrenmelerine olanak sağlayan geleneksel yurtdışı

eğitim programlarından, yerel kurumların talebi karşılayamadığı ülkelerde yükseköğretime erişim sağlamaya kadar çeşitlilik göstermektedir. Diğer etkinlikler ise öğrencilerin uluslararası bakış açılarının ve becerilerinin gelişmesine, yabancı dil programlarını geliştirmeye ve kültürlerarası anlayışı sağlamaya odaklanmaktadır.

Sıklıkla “uluslararasılaşma” terimi ile karıştırılan küreselleşmeyi Altbach, 21. yy’da yükseköğrenimi daha büyük bir uluslararası katılıma iten ekonomik, siyasi ve toplumsal güçler olarak tanımlar. Küresel sermaye ilk kez yükseköğrenim ve ileri seviye eğitimin de dâhil olduğu dünya genelindeki bilgi sektörüne yatırım yapmıştır. Bu yatırım “bilgi toplumu”nun ortaya çıkışını, hizmet sektörünün yükselişini ve toplumların bilgi ürünlerine olan bağımlılığını ve ekonomik büyüme için yüksek eğitim almış personeli yansıtmaktadır (Altbach & Knight, 2007). Bu aşamada eğitim liderlerinin işlevlerine “**Bilgisel Roller**”, “**Kişilerarası**” ve “**Kararsal**” olmak üzere üç temel işlev yüklenmiştir. Bu işlevler; öz olarak liderlik değişimini özendirmeye odaklanması, liderliğin doğal olarak değer tabanı eksenine oturtulması ve liderliğin takım çalışması olarak özetlenmiştir.

Eğitim kurum ve kuruluşlarının rekabetçi bir ortama ve eÖğrenme gibi yenilikçi uygulamalara dönüşümü, birçok örgütsel boyutu kapsayan sistem yaklaşımı anlayışını gerektirmektedir. Gelecekte yükseköğretim görünümünü farklı gerçekleştirecek olan kurumların dönüşümü için yeni bir yöntem gerekmektedir. Söz konusu geçiş süreci ve dönüşüm sürecinin verimliliği yanında üst ve orta düzey yöneticilerin başarılarına, kurum çalışanlarının kurumsal/örgütsel bağlılığına, girişimcilik kapasitesi ve yetenekleri ile hareket düzeylerine de bağlıdır. Bu durum özellikle yüz yüze bağlamda ve kendi yerel alanlarında daha kolay tanımlanabilen müşteri gruplarına alışkın olan geleneksel tek modlu üniversiteler için zor olabilir (Ulukan, 2005).

20. yy’da eğitim sektöründe STK’ların önemine dikkat çekilmişse de Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) gibi birçok uluslararası kuruluş ve uluslararası anlaşma, ağırlıklı olarak kapitalist işletmelerin çıkarları üzerine kurulmuştur. Bu eğilimi dengelemek için STK’ların insani konular, gelişimsel yardım ve sürdürülebilir kalkınma alanlarına yönelmesi gerektiği vurgulanmıştır. Demokrasinin düzenlenmesinden önce tescil ve işletme için izin verilmemiş olan STK’lar, demokrasinin yeniden kurulmasının ardından sağlık, aile planlaması, çevre, örgün ve yaygın eğitim gibi çok sayıda insan odaklı programda etkili bir rol oynamıştır (http://www.enotes.com/topic/Non-governmental_organization).

2010’lu yıllarda **eHazır bulunurluk**, geniş bant ve mobil bağlantı seviyeleri sıkıntılı olmasına rağmen hemen hemen tüm ülkelerde artmaya devam etmektedir. 2009’dan bugüne kadar e-hazır bulunurluk analizlerinden elde edilen bazı önemli bulgular aşağıda belirtilmektedir (Economist, 2009):

- Gelişmekte olan piyasalar, insanların ne ölçüde iletişim ağlarına bağlı olduğu konusunda en büyük gelişimi göstermeye devam etmektedir.
- Hükümetin gelişmekte olan piyasalardaki BİT stratejileri meyvelerini vermektedir.
- BİT gelişimi durgunluktan faydalanabilir.
- Politik kaygılar yakın ve uzun vadede mevcuttur.

Öğrenme alt yapısını gerçekleştirme açısından eÖğrenme, makro bir kavram olan e-hazır bulunurluk için önemli bir göstergedir. Türkiye e-hazır bulunurluk açısından 70 ülke arasında 43. sırada yer almaktadır.

Mobil öğrenme ile eÖğrenme, eğitimsel gelişmelerin bir parçası değil öğrenmenin uzun vadeli geleceğidir. Bu noktada, eğitimcilerin etkili bir öğrenme ve öğretim konusunda baskın olan eğilimin bir parçası olmaları kaçınılmazdır. Birçok uyumlu yönüne rağmen uzaktan eğitim uygulamaları sayıca oldukça az olan Türkiye’de ise örgün eğitim kapsamındaki tüm dersler yüz yüze verilmektedir. Oysa örgün eğitimdeki belli başlı dersler e-öğrenme ile yürütülerek bu durumun üstesinden gelinbilir (Demirci, Yamamoto ve Demiray, 2011). Programların kalitesine ve derslerin özelliklerine bağlı olarak programın %10 ila 30’u eÖğrenmeyle yapıldığında, üniversitelerde dikkate değer bir kapasite artışı elde edilebilir. Uzaktan eğitim ve yükseköğretim kapasitesini artırmak ve eÖğrenme uygulamalarını geliştirmek için Türkiye’nin Yükseköğretim Stratejisinde yeni adımlar atması gereklidir (Demiray ve diğerleri. 2010). Yükseköğretim Kurumu (YÖK) bünyesinde 1999 yılında Türkiye’de Enformatik Milli Komitesi kurulmuş ve eÖğrenme alanında bazı uygulamalar denenmiş olmasına rağmen bu denemelerde beklenildiği kadar hızlı bir gelişme elde edilememiştir. Bu deneyimi değerlendirerek bir dizi programlarda derslerini e-öğrenme yöntemim ile hazırlayacaklara teşvik sağlayacak ödemeleri yapmak için gereken kaynakları sağlayarak, e-öğrenme kanalını harekete geçirmek için gerekli girişimlerde bulunulmalıdır.

Öte yandan, uzaktan eğitim/öğretimde başarılı sonuçlar elde edebilmek için özel pedagojik yaklaşım ve tasarımlar gerekmektedir. E-öğrenme örgün programların ucuz bir alternatifi değildir ve öyle de görülmemelidir. Bu programlar, pedagojik bilgiye dayalı ve gerekli destek sistemlerine sahip olacak şekilde tasarlanmalıdır. Bu öğretme ve öğrenme yöntemi, güçlü ve hızlı bilgi ve iletişim teknolojisi sistemleri ve yöntemleriyle herhangi bir yerdeki öğrenci ve öğretmenler arasındaki etkileşimi sağlayarak zaman ve mekânı düzenleyici değişkenler haline getirmiştir. Uzaktan eğitim, tüm dünyada bireylerin iş piyasasına gelebilmeleri için gereken eğitim ve becerileri edindiği önemli bir güç haline gelmiştir. Bu durum okulların sayısı ve türlerinden, sunulan program ve teknolojilerin çeşitliliğine kadar uzaktan eğitim sektörünün tüm yönleriyle benzeri görülmemiş bir şekilde büyümesine imkân sağlamıştır.

20. yy. Afrika’sında sömürge olmaktan çıkan ülkelerin eğitim sistemlerini kontrol altına almasının yanı sıra uzaktan eğitim kurum ve kuruluşlarının göreceli olarak bu ülkelerde büyümesi, uygulama alanı bulması eğitim sistemlerindeki önemli değişikliklerden biri olarak gözlenmektedir. Geliştirilen teknolojiler, yükseköğretimde internet kullanımındaki artışa katkı sağlamıştır. Rekabetçi kalabilmek için eğitim kurumlarına uzaktan eğitimi benimsemeleri için girişimlerde bulunulmalıdır. 21.yy’da yükseköğretimde küresel sanayinin baskın bir parçası haline gelen uzaktan eğitim, 1990’lardan beri önemli ölçüde değişmiştir. Günümüzde, tüm kıtalarda faaliyet gösteren ve çeşitli alanlarda eğitim, sürekli eğitim ve akademik lisans programları sunan devasa uzaktan eğitim şirketleri, kolejler ve üniversiteler bulunmaktadır. Bu uzaktan eğitim fırsatları 21.yy’ın yüksek tempolu küresel rekabetçi dünyasında bireylerin taleplerine etkin bir biçimde cevap vermektedir. Bu ortamda yöneticiler, öğretmenler ve öğrenciler eğitim sağlamaya devam ederken bir yandan da kişisel ve iş yaşamlarında çoklu görevlere katılmak ve sorumluluk almak zorundadırlar.

Sonuç olarak, programlar paydaş katılımı yeterince dikkate alınmadan oluşturulmaktadır. Etkili yeni teknolojilere uyum sağlamak için liderlerin olası zorlukları ele almaları ve değerlendirmeleri gerekmektedir. Öğretmen desteği uzaktan eğitimin etkinliğinde önemli bir unsur olarak belirlenmiştir. Bu nedenle programların başarılı olabilmesi için onlara ortak olunması gereklidir.

TÜRKİYE VE ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

Eğitim Ortamlarında eÖğrenme

Türkiye'deki eğitim sorunlarının aşılmasında önemli bir rol üstlenen Anadolu Üniversitesi uzaktan eğitim programları, eÖğrenme sistemlerinin en büyüğü olarak kabul edilmektedir. Öğrenenlerin bireysel ihtiyaçları doğrultusunda çevrimiçi destek materyalleriyle zenginleştirilmiş olan Anadolu Üniversitesi Açıköğretim eÖğrenme portalı;

- Ders kitaplarının dijital sürümleri,
- Ders kitabı içeriğine uygun hazırlanan tv programı yayınları,
- Sesli kitap ve multimedya öğrenme materyalleri,
- Otomatik geri bildirim sistemi ile çevrimiçi deneme sınavları,
- Asenkron ve senkron kolaylaştırma hizmetleri
- Öğrencilere idari ve teknik destek için yardım masası sağlamaktadır.

Üniversite ayrıca öğrenmek isteyen herkese bu materyallerin neredeyse tamamına ücretsiz erişim imkânı sunmaktadır. Ek olarak, Anadolu Üniversitesinin tamamen çevrimiçi olan programları da bulunmaktadır. Örneğin, Bilgi Yönetim Programı Türkiye'deki tamamen çevrimiçi olan ilk ön lisans programıdır. Programın 1500 civarında mezunu ve yaklaşık 2000 mevcut öğrencisi bulunmaktadır. İngilizce Öğretmenliği Eğitim Programları ise öğrencilerin ilk iki yıl boyunca yüz yüze akşam kurslarına katıldıktan sonra 3 ve 4. yıllarda tamamen çevrimiçi dersler aldığı karma bir programdır.

Türk Dili Sertifika Programları da Türkçe öğrenmek isteyenlere yardımcı olmayı amaçlayan tamamen çevrimiçi bir programdır. Türk Dili Sertifika Programları, uzaktan eğitim öğrencileri için çoklu medya öğrenim materyallerinin yanı sıra çeşitli iletişim ve destek hizmetleri sunmaktadır. Program A1, A2, B1 ve B2 dil düzeylerinde üç aylık bir eğitimi kapsamaktadır. Çevrimiçi yazılı ve sözlü sınavlar sunan bu programın C1 ve C2 düzeyleri ise yapım aşamasındadır. Bu programların dışında, çeşitli konularda eMaster ve çevrimiçi sertifika programları da Anadolu Üniversitesinin sağladığı diğer eÖğrenim çözümleri arasındadır.

Öte yandan öğretim stratejisi Anadolu Üniversitesinden oldukça farklı olan Sakarya Üniversitesi, ön lisans programları ile birlikte 2008 yılında mühendislik lisans programları da sunmaya başlamıştır. Türkiye'deki üniversitelerin büyük çoğunluğu iki yıllık uzun ön lisans programları ve yüksek lisans programları sunmaktadır. Sakarya Üniversitesi ile aynı şekilde birçok üniversite, öğrencilerin yüz yüze katılımlarını istemektedir. Hızlı, ucuz

ve etkili olduğu için bazı özel firmalar da başarılı e-öğrenme programları kurmaktadır. Bu tür programlar aynı zamanda çalışanlar ve müşteriler için kişisel gelişimde esnekliği de beraberinde getirmektedir (Demiray, 2010).

KURUMSAL ORTAMLARDA eÖĞRENME

Günümüzde eÖğrenme, sadece eğitim ortamlarında değil kurumsal ortamlarda da yaygın olarak kullanılmaktadır. Küresel Sanayi Analizcileri eÖğrenme için küresel pazarın 2020 yılı itibarıyla 52,6 milyar dolara ulaşacak şekilde büyüyeceğini belirtmiştir. KSA, sadece ABD'de eÖğrenme pazarının 2007 yılında 17 milyar dolar olduğunu ve 2020'de bu pazarın 30 milyar olacağını açıklamıştır. Aynı şirkete göre, dünya genelinde eÖğrenmenin genel kullanımı 2010 yılı boyunca yüzde 25'lik bir yıllık birleşik büyüme oranından yüzde 30'luk bir orana ulaşacaktır.

eÖğrenme uygulamalarındaki bu artışın en önemli nedenlerinden biri, eğitimin maliyeti ile ilgilidir. eÖğrenme uygulayarak yaptıkları tasarrufu raporlarla belgeleyen şirketlerin bu alana yatırım yapmalarının başka nedenleri de vardır. Bu nedenler; daha etkili bir eğitim sağlama, çalışanları elde tutmanın artırılması, hızlı gelişim, dağıtım ve derslerin güncellenmesi, her zaman her yerde kursların ulaşılabilirliği olarak sıralanabilir.

Türkiye'deki bazı e-öğrenim sağlayıcıları; Avez (enoceta), Sebit (sbs) + Mobilsoft, Kavrakoğlu, Office-fr, Meteksan, Bilge adam, Koç sistemleri, Halıcı (Halsoft), Pleksus Bilgi Teknolojileri, Bilsoft (bilgi, eğitim, teknoloji), Febau, Element Eğitim Teknolojileri, Infinity Teknoloji ve 5M (tam öğrenme) olarak listelenmiştir. Bu sağlayıcıların gerçekleştirdikleri üretimlerin multimedya ve yazılımları, genellikle kurumsal ve okul çağındaki bölümlere yöneliktir.

Bankacılık sektörü de eÖğrenim programlarının önemli kullanıcıları arasındadır. Garanti Bankası, İş Bankası, Fortis, Akbank, Finansbank, Şekerbank, Halkbank ve Ziraat Bankası gibi bankaların çoğu kendi personeli ve müşterilerinin eğitimi için bu programların ciddi kullanıcıları arasında yer almaktadır (enoceta, 2009).

Diğer taraftan, TEB (Türk Ekonomi Bankası) ve Yapı Kredi Bankası gibi önde gelen bankalardan bazıları, çalışanlarını ve müşterilerini özellikle sorun yaşadıkları konularda yetiştirmek için e-öğrenme platformları kullanmayı planlamaktadır.

Migros'un büyük perakendecilerinden olan "akademig" (<http://www.akademig.net>) gibi diğer bazı perakendecilik sektörü projeleri örnekleri de söz konusudur. Migros insan kaynakları Genel Müdür Yardımcısı Alkaya'nın verdiği bilgiye göre Liderlik, Davranış Geliştirme, Kalite Yönetim Sistemleri, Kurumsal Kültür, Müşteri İlişkileri ve Performans Yönetimi, Etkin Satış Yönetimi kursları bir eÖğrenme portalından verilmektedir (<http://kariyerim.milliyet.com.tr/detay.asp?id=534>. 29. 10. 2015).

Gerek üniversiteler gerekse özel sektördeki bu etkileyici gelişmelere rağmen, Türkiye'de e-öğrenmenin henüz emekleme aşamasında olduğunu söylemek mümkündür (Aydın & Taşçı, 2005). Başlangıç maliyetleri ve altyapı gereksinimlerinin yanı sıra işlevleri hakkındaki belirsizlik ve nitelikli sağlayıcı azlığı ile teknolojinin kullanımındaki

başarısız deneyimler, Türkiye'de kurumsal ortamlarda e-öğrenmenin yaygınlaşmasının önündeki en büyük engeller olarak durmaktadır.

Oysa sağlam bir istatistiksel veriye ulaşılmasa da Türkiye'de eÖğrenme pazarının 2020'de 50 milyon dolara ulaşması beklenmektedir ve bu miktar neredeyse Türkiye'nin 2015 dış borcuna eşittir ve bir anlamda bu, borcun ödenmesi demektir.

UZAKTAN EĞİTİMDE SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI

Uzaktan eğitimde uluslararası işbirliği günümüzde oldukça popüler bir durumdur. Uluslararası işbirliği ve uyum girişimleri, farklı seviyelerde örgütsel işbirliği çerçevesinde farklı konu alanlarında artmıştır. Avrupa Birliği'ne üye ve üye olmayan devletler için projeler dâhil olmak üzere, farklı politika alanlarındaki işbirliği BİT'in etkileşimi nasıl kolaylaştırdığının örnekleridir (Wendt, 1994: 384).

Bu kapsamda uzaktan eğitim sivil toplum kuruluşlarının (UED) işlev, rol ve amaçlarının net bir biçimde ortaya konmuş olması gerekir. Etkili bir UED bu alandaki öneminin farkında olarak müfredat planlaması yapıp kalite güvencesinin önemli faktörlerini belirlemiş olmalıdır. Kurumsal planlama ve etkinlik üzerine sorumlulukları da bu noktada devreye girmektedir. Bu sorumluluk çerçevesinde uzaktan eğitim yöneticileri standart programları, müfredatı ve eğiticileri kontrol etme rolünü yürütmelidirler.

Bu alanlarda yeni gelişmeleri takip etmek ve gelişim sağlayabilmek, uzaktan eğitim sivil toplum kuruluşlarını gerektirmektedir (<http://www.westga.edu/~distance/ojdl/spring141/McFarlane141.html>).

Bu kuruluşlara örnek; Uzaktan Eğitim ve Öğretim Kurulu (DETC), Amerika Birleşik Devletleri Uzaktan Eğitim Derneği(USDLA), Kuzey Amerika ICDE, Uzaktan Eğitim Kanada Derneği (CADE), Afrika, Avustralya Avrupa Uzaktan Eğitim Derneği EADTU ve (EADL), Avrupa için (ABED) Latin Amerika için (ACDE) ve (Ağla); diğerleri arasında (ODLAA), Yeni Zelanda (DEANZ) Uzak Doğu Asya (AAOU) ve Güneydoğu Asya Bakanlığı Eğitim Örgütü Bölgesel Açık Öğretim Merkezi-SEAMOLEC sayılabilir,

Uzaktan eğitim kuruluşları bu tür sivil toplum kuruluşları ve ajanslarına üye olarak gerekli iş birliği ve etkileşim içinde bulunurlar. Bu kuruluşlar ayrıca alana yönelik olarak düzenlenen konferanslara katılmakta; akademik ve profesyonel yayınları da takip ederek abone olmaya çalışmaktadır. Bu ve benzeri kuruluşlar uzaktan eğitim alanında çalışan insanları, sistemleri ve süreçleri yönetme ve yönlendirmede etkili olmaktadır.

Mintzberg'in modeli (1973) uzaktan eğitim sivil toplum kuruluşlarının etkin bir şekilde görev ve sorumlulukları yerine getirebilmek için liderlik sorumluluğu veya işlevlerine sahip olmalarını, kaçınılmaz görmektedir. Kuruluş, birim veya bölüm içinde ortak bir vizyon oluşturabilen uzaktan eğitim sivil toplum kuruluşları, örnek liderlik kurallarını anlayıp uygulayabilmektir. Uzaktan eğitim sivil toplum kuruluşları, **doğru insanları** (yönetici, öğretim ve teknoloji uzmanları) ve **doğru teknolojiyi** (kaliteli ve iyi tasarlanmış ve organize müfredatları, uygun materyalleri, ders kitapları ve diğer medya kaynakları) barındırarak en iyi eğitim kalitesini sağlamaktadır.

Medya ve toplumsal etkileşim yoluyla konferanslarda kendi okullarını ve programlarını temsil eden etkili uzaktan eğitim sivil toplum kuruluşları, olumlu girişimciler, rahatsızlıklarla ilgilenenler, kaynak dağıtıcıları ve müzakereciler olarak kapasitelerindeki tüm organizasyon üyelerini olumlu açıdan etkileyecek büyüme ve başarı için yeni projeler ve yeni fırsatlar belirlemektedir (<http://www.westga.edu/~distance/oidla/spring141/McFarlane141.html>).

UDEEEWANA NEDİR?

Azerbaycan, Beyaz Rusya, Bulgaristan, Cezayir, Mısır Estonya, Finlandiya, Yunanistan, Gürcistan, Ürdün, Macaristan, Irak, İran, İsrail, Kazakistan, Kırgızistan, Letonya, Litvanya, Makedonya, Moldova, Moğolistan, Fas, Norveç, Umman, Filistin, Polonya, Romanya, Rusya, Suudi Arabistan, Sırbistan, Slovakya, Slovenya, İsveç, Suriye, Tacikistan, Tunus, Türkmenistan, Türkiye, Ukrayna, Birleşik Arap Emirlikleri, Özbekistan gibi ülkelerin dâhil olduğu UDEEEWANA; Doğu Avrupa, İskandinavya, Baltık, Türki Cumhuriyetler, Kafkas, Orta Doğu, Rusya, Arap Yarımadası ve Kuzey Afrika bölgeleri için oluşturulan “uzaktan eğitim sivil toplum” kuruluşudur.

UDEEEWANA NEDEN GEREKLİDİR?

eÖğrenmenin tüm dünyada bireylere ve kurumlara sunduğu fırsatlardan "eÖğrenme Uygulaması 2010" başlıklı kitap çalışmamızda ayrıntısıyla bahsedilmektedir. Bireyler bu uygulamayla hazır oldukları her yerde ve her zaman eğitime erişebilmekte; kurumlar ise çalışanlarına daha az maliyetle etkili eğitim sunabilmektedir.

eÖğrenmeyi ekranda metin sayfalarının statik ve içerik odaklı bir diziyi teşvik eden ve yalnızca internet eğitimi olarak algılayan eğitimcilerle sık karşılaşılrsa de e-öğrenme aslında çok daha geniş kapsamlıdır.

Tarihsel sürece bakıldığında, 1970'lerin başlarında anasistem bilgisayarla başlamış olan ilk uygulama, CD-ROM ve WWW ortaya çıkana kadar çok fazla dikkati çekmemiştir. Multimedya CD-ROM'ları ise bize renk, eylem ve etkileşimi olan programlar geliştirme olanağı sağlamıştır. Bu, 1980'lerde eğitime yönelik bilgi işleme vasıflandıran monokrom ekranlardaki metin üzerinde büyük bir ilerleme olarak kabul edilmiştir. 1990'lı ve 2000'li yıllardaki yeni bir öğrenme alanı da “Kompleks Adaptif Sistem” (karmaşık uyarlanabilir sistem) olarak da görülebilen çok kanallı bir öğrenme ortamı olmuştur. "Kendiliğinden organize " olan bu çevre nedeniyle önümüzdeki beş yıl içinde bunun ne olacağını tam olarak tahmin etmek zordur. Ancak eğitimden bilgi yönetimi, yetkinlik yönetimi ve performans desteği ile e-öğrenim ötesine gitme ve performans yönetimi, yetenek yönetimi, yedekleme planlaması ve işe alım gibi İK süreçlerinde internetin gücünü artıran öğrenmeye doğru bir eğilim de söz konusudur.

Bugünün öğrenme ve eğitim teknolojisi, yarın için tahmin ettiğimiz teknolojiye doğru hızla gelişmektedir. E-öğrenme teknoloji uygulamaları m-öğrenme, t-öğrenme ve u-öğrenme gibi yeni tartışma teknolojileriyle birleşerek yapısını değiştirmiştir. İnternet üzerinde bulunan multimedya, telekomünikasyon, kablosuz

uygulamalar, mobil cihazlar, sosyal ağ yazılımı, Web 2.0, Web 4.0, vb. insanların bilgiyi elde etme ve öğrenme yolunu radikal bir şekilde yeniden tanımlamaktadır.

Eğitim alanındaki politika yapıcılar, uluslararası kuruluşlar, yükseköğrenim kurumları ve araştırmacılar, bilgi ve iletişim teknolojilerinin esnek öğrenme yolları oluşturup üniversitenin sınırlarını açma ve uluslararası işbirliğini teşvik etme potansiyeline sahip olduğunu kabul etmektedir. Batı ve Doğu Asya ülkeleri giderek uzaktan eğitim ve eÖğrenmeyi benimsemekle beraber “e” dönüşüm, Doğu Avrupa, Nordik, Türkî Cumhuriyetler, Orta Doğu ve Arap Yarımadası ve Kuzey Afrika ülkelerinin eğitim sistemlerinde çok yavaş gerçekleşmektedir. Bu nedenle, bu ülkelerde e-öğrenmeyi geliştiren ve kısıtlayan etkenlerle ileriye dönük yapılabilecekler konusunda bir anket uygulanması düşünülmektedir.

Literatür taraması ile bu ülkelerdeki eÖğrenme ile ilgili raporları, hesapları, araştırma bulgularını ve konferans sunumlarını bulmak mümkündür. Ancak bunların birçoğu İngilizce dışındaki dillerde hazırlanmıştır. Söz konusu ülkelerde meslektaşların işbirliğiyle geliştirilmiş, dili İngilizce olan çalışmalar uluslararası platforma taşındığı zaman önem kazanabilecektir. Bu ülkelerde incelenen eğitim kurumlarının birçoğunda geleneksel öğretim yöntem ve metotları ile medyanın geniş kullanımı söz konusudur. Bu nedenle, hem sınıf ortamlarında hem de uzaktan eğitim uygulamalarında yalnızca e-öğrenme ve mobil öğrenme değil, harmanlanmış ya da karışık-tür öğrenme “Karma Eğitim” de dikkate alınmaktadır (Demiray ve ark. 2010).

Dünyadaki uluslararası uzaktan eğitim organizasyonlarının Doğu Avrupa, Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkelerinde iyi organize ve işlevsel olmadığı bilinen bir gerçektir. UDEEWANA oluşumu altında düzenlenecek etkinliklerde, uzaktan eğitim alanında Türkiye’nin 30 yılı aşkın deneyimi ve bölgedeki liderlik rolü göz önüne alındığında, bölge ülkelerinin uygulamalarını ve akademik çalışmalarını nasıl organize edilebileceği önem taşımaktadır.

UDEEWANA Bölge Haritası

Eğitime erişimin genişletilmesi ve ğrenci nüfusunun çeşitliliğini artırmak için büyük bir potansiyel vardır. Çevrimiçi teknolojiler her zaman, her yerde ve herkese öğrenme fırsatı sağlamaktadır. Bu esneklik, yükseköğretim kurumlarında hayat boyu öğrenme ve sürekli mesleki gelişime doğru bir değişiklik sağlayacaktır. Bu gelişme sonucunda, tüm öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak için yükseköğretim sistemlerinin içindeki hükümlerin çeşitliliğinin de sağlanması gerekir. Uluslararası pazarlara ulaşmak için bir platform sağlayacak olan bu durum, sınır ötesi eğitimdeki mevcut gelişmeleri de tamamlamaktadır.

Son olarak, yeni teknolojiler küresel ortaklarla ve daha yerel bir düzeyde, daha büyük bir işbirliğini kolaylaştırabilir. Eğitim ortaklıklarının geliştirilmesi ve dünyanın diğer bölgeleriyle işbirliği, UDEEEWANA stratejisinin oluşturulması ve geliştirilmesinin de önemli bir unsurdur. Bu aynı zamanda gelişmekte olan ekonomilerde eğitim düzeyini artırma oranları için de bir mekanizma sağlamaktadır. Teknoloji yerel düzeyde, uzmanlığı birleştirerek ve daha önemli kitlelere ulaştırarak, kurumlar arasında daha büyük bir işbirliği yürütmek için ulusal çabaları desteklemektedir. Bu durumun yararları açıktır ve UDEEEWANA'nın, sahip olunan bu potansiyelin tam olarak gerçekleşmesini sağlamak için diğer uzaktan eğitim sivil toplum kuruluşları ile ortak harekete geçmesi gerekmektedir. Günümüzde dijital öğrenmeye yönelik olarak yapılan tartişmalarda KAK (Kitlesele Açık evrimii Kurslar) n plana alınsa da bu tartişmalarda da yine teknolojinin etkisi daha geniş olacaktır. Bu bağlamda hkmetlerin yeni teknolojilerin ve ilişkili pedagojik yaklaşımların uyumunu desteklemesi ve bunu teşvik etmesi gerekmektedir.

Tüm bunların yanı sıra geleneksel sağlayıcılar, sundukları seçenekleri çeşitlendirmeli ve özellikle mesleki gelişim ve yaşam boyu öğrenmenin devamlılığını hedefleyen evrimii kurslar sağlamalıdır. Yeni olanaklarla daha köklü bir hal alan geleneksel sağlayıcıların bu kapsamda, evrimii kurslarla ilgilenmeye teşvik edilip desteklenmeleri önemlidir.

Aynı zamanda açıklık ve serbestçe erişilebilir eğitim kaynaklarına yönelik ivme korunmalı ve geliştirilmelidir. Buradaki amaç, kamu tarafından finanse edilen tüm eğitim kaynaklarının erişilebilir olduğundan emin olmak olmalıdır.

Yapılması gerekenleri kavramak, önemli eğitim kurumlarının işleyişindeki değişikliklerin nasıl meydana geldiğini bilmenin yanı sıra kültür ve zihniyet değişikliğini de içermektedir. Hedeflenen eylemler, desteği gerektirse de dünya çapında ve UDEEEWANA lkelerindeki yükseköğretim içinde bir muhafazakrlık kültürü halen mevcuttur. Bu da kamu otoriteleri ve UDEEEWANA lkelerinin kurumsal liderlerinden gcl bir liderlik ve vizyon anlayişını gerektirmektedir. Dünya leğinde geniş ve iyi bir uygulama yelpazesi olmasına rağmen, koordinasyonsuz bir yaklaşım da söz konusudur. Bugün, yükseköğrenimde yeni yöntemlerin benimsenmesi için hükümetler ve kurumların ulusal ve kurumsal düzeyde kapsamlı stratejiler geliştirmelerinin tam zamanıdır. Hkmetlerin tüm öğrencilerin ihtiyaçlarını karşılamak için sistem genelinde gerekli olan hükümlere karar vermeleri ve buna ulaşmak için gereken desteği belirlemeleri gerekmektedir. Özellikle hedeflenen mali teşvikler, hevesle başlayan girişimlerin öncelikli koşulu olacaktır. Öğretim personeli elbette bu değişiklikleri ulaştırmada en ön sırada yer almaktadır ve bu personelin mevcut yeni ğretim araçlarını kullanmak için yeterli izin bilgi ve becerilerle

donatılmış olması gerekir. Öğretmenler için sürekli mesleki gelişim, tüm UDEEEWANA ülkeleri kurumları arasında norm haline gelmelidir.

Bu tür açık çevrimiçi derslerin yeni modelleri, beraberinde belirli zorlukları da getirmektedir. Ancak, yaşam boyu öğrenme, mesleki gelişim ve uluslararasılaşma devamlılığı için sunulan fırsatlar göz önüne alındığında, kamu otoritelerinin bu öğrenme fırsatlarını yükseköğretim sisteminin içine tam olarak nasıl yerleştirebileceklerini düşünmeleri kaçınılmazdır. Söz konusu öğrenme deneyimlerinin kalitesi ve daha geniş kabulü ile ilgili birçok endişe bulunmaktadır ve bu endişeleri gidermek için de harekete geçmek gerekmektedir.

eÖğrenme formlarının kredisi ve tanınmasını sağlayan bir araç geliştirme ve kalite güvencesi ile ilgili kurallar, geleneksel diploma programına güvenilir bir alternatif olarak aşılacak için çaba gösterilecektir. AKTS sistemi bu konuda Avrupa'ya gözle görünür bir avantaj sağlamaktadır. Çevrimiçi öğrenme bununla birlikte daha önce mümkün olmayan öğrenci verileri toplama ve analiz etme olanağı getirmiştir.

Bu konuda UDEEEWANA'nın mesajı açıktır: Yükseköğretim kurumları ve daha özel olarak öğretim personeli, bu pedagojik değişiklikleri ulaştırmada başlıca aktörlerdir. Bu eylem için çevre koşullarını oluşturmak ve teşvik olanaklarını yaratmak konuları kamu otoritelerinin sorumluluğundadır.

Bu durumda UDEEEWANA önemli bir rol ve sorumluluğa sahiptir. Erasmus + programı sayesinde, ulusal ya da kurumsal düzeyde destekleyici politika girişimleri için maddi destek verilebilmektedir. Altyapılar, kalite güvence kuralları ve kredi tanınması gibi işbirlikçi sınır ötesi girişimler ve akran öğrenmesi için destek sağlanabilmektedir.

Sadece UDEEEWANA oluşumunda değil dünya ölçeğinde tüm öğrenciler için en iyi öğrenme deneyimi sağlandığından emin olmak için UDEEEWANA oluşumu içerik, misyon ve vizyon olarak tam olarak benimsenmesi gereken en temel olgulardan biridir.

SONUÇ

Küresel eğitimdeki sürekli ve hızlı gelişmeler bugün yeni sorular, sorunlar ve büyük zorluklar yanında, özellikle uzaktan eğitim kurumları, uzaktan eğitim politika yapımcıları ve akademisyenlerle öğrenciler için yeni fırsatlar ortaya çıkarmaktadır.

Bu çalışma, günümüzde halen var olan ve gelecekte var olabilecek politika ve uygulamalar için öngörülen güncel eğilimler ve uygulamaların analizlerini paylaşan, uluslararası ve ulusal düzeyde alanında önde gelen uzmanların birçoğu tarafından yapılan çalışmaların bir birleşimidir. Ayrıca bu çalışma eÖğrenmenin önemine, bilgi toplumuna geçiş için uluslararasılaşma ve Batılılaşma hareketliliğinde küresel ve uluslar üstü endişelere göre ilk bölümü yapısal bölümlere işaret eden üç bölüm halinde düzenlenmiştir.

İkinci bölümde, Doğu Avrupa, Orta Doğu, Kuzey Afrika'dan UDEEEWANA ülkelerindeki belirli durumlara odaklanılmış ve son bölümde uluslararası uzaktan eğitimin şekillenmesinde benzersiz bir rolü olan uzaktan eğitim kurumlarının, uygulayıcı ve katılımcı nitelikleri paylaşılmıştır.

Bu çalışmanın amacı, UDEEEWANA üye ülkeleri için uzaktan eğitimin uluslararasılaşması ve küresel hareketlilik ile ilgili teorik gelişmeleri kolaylaştırmak, uzaktan eğitim formasyonu politikasına katılmak ve bu politikaları etkilemektir. En önemlisi de gelişen ve dinamik süreçlere ilgi duyanları bilgilendirmek için UDEEEWANA fonksiyonu altında karşılaştırmalı ulusal ve uluslararası uzaktan eğitim alanında araştırma kapsamını genişletmektir.

Çalışma aynı zamanda, küresel ve denizaşırı uzaktan eğitim alanını değiştiren ve akışını şekillendiren faktörlerin kapsamını kavramaya çalışan uzaktan eğitim yöneticileri ve karar vericilerine, akademisyenlere, fakültelelere, uzaktan eğitim politika yapımcıları ile uzaktan eğitim öğrencilerine de yararlı olacaktır.

KAYNAKLAR

- Altbach, G. P., & Knight, J. (2007). The Internationalization of Higher Education: Motivations and Realities, *Journal of Studies in International Education* 2007 11: 290. DOI: 10.1177/1028315307303542, <http://jsi.sagepub.com/content/11/3-4/290>
- Aydin, C. H., & Tasci, D. (2005). Measuring Readiness for e-Learning: Reflections from an Emerging Country. *Educational Technology & Society*, 8 (4), 244-257.
- Demiray U. vd. (2010). Cases On Challenges Facing E-Learning and National Development: Institutional Studies and Practices Volume I-Volume II, eBook, Electronic ISBN 978-975-98590-8-4 (1.c), 978-975-98590-7-7 (tk.), Electronic ISBN 978-975-98590-9-1 (2.c), <http://www.midasebook.com> Retrieved on 16.01.2015.
- Demiray, U., Demirci B. B., Yamamoto, T. G. (2011). *TÜRKİYE'DE EÖĞRENME: Gelişmeler Ve Uygulamalar II [e-Learning in Turkey: Development and Applications II]*, Anadolu Üniversitesi Yayın No. 2400/77, ISBN 978-975-06-1073-8, Eskisehir, Türkiye.
- eNOCTA. (2009). *Katalog*, İstanbul. Retrieved 08.03.2012. available from <http://www.enocta.com/web2/ContentShowOne.asp?CType=3&ContentID=373&T=5>
http://www.enotes.com/topic/Non-governmental_organization
<http://www.akademig.ne>
<http://www.westga.edu/~distance/ojdla/spring141/McFarlane141.html>
<http://www.westga.edu/~distance/ojdla/spring141/McFarlane141.html>
- Mintzberg, H. (1973). *The Nature of Managerial Work*. New York: Harper Row.
- Ulukan, C. (2005). Transformation of University Organizations: Leadership and Managerial Implications, *Turkish Online Journal of Distance Education-TOJDE* October 2005 ISSN 1302-6488 Volume: 6 Number: 4 Article: 8.

Valentine, D. (2002). Distance learning: Promises, problems, and possibilities. *Online Journal of Distance Learning Administration*, Volume V, Number III, Fall 2002. Retrieved March 7, 2014, <http://www.westga.edu/~distance/ojdla/fall53/valentine53.html>

Vassiliou, A. (2014). Report To the European Commission on New modes of Learning and Teaching in Higher Education, October, European Union, ISBN 978-92-79-39789-9, DOI:10.2766/81897, p.4., Luxembourg.

Wendt, A. (1994). 'Collective Identity Formation and the International State', *The American Political Science Review*, 88:2, June 1994, Yayın No: 95, ISBN 978-65-4334-61-2.

EXTENDED SUMMARY

The online and open education world is changing how education is resourced, delivered and taken up over the next 10 years; eLearning is projected to grow fifteen-fold, accounting for 30% of all educational provision. But this transformation should be shaped by educators and policy-makers, rather than something that simply happens to them.

And the benefits of these developments should be available to all worldwide nations. Within education and higher education, new technologies have enormous potential to effect change. They enable universities to meet a broader range of learners' needs, adapting traditional teaching methods and offering a mix of face-to-face and online learning possibilities that allow individuals to learn anywhere, anytime. They also create openings to engage in new kinds of collaboration and offer opportunities to distribute resources more effectively. Given the societal and economic potential that can come from harnessing technological innovation in higher education, it is imperative that Europe takes the lead in this arena.

By the same token, education proves to be an important mean of achieving this type of interaction. Here, distance education via ICT, is the appropriate mean of reaching communities far away and creating relations with them despite long distances and limitations of traditional methods of education. It is then possible to be in contact with masses and share information, values and world view. Countries should be ready to use ICT for the transition to the information society. E-readiness is one of the important aspects of the E-learning. E-readiness is the ability to use Information and Communication Technologies (ICT) to develop one's economy and to foster one's welfare.

But many universities are not yet ready for this change – and governments have been slow to take the lead. While there are instances of innovation, the landscape is fragmented, various barriers prevent widespread uptake, and fully-fl edged institutional or national strategies for adopting new modes of learning and teaching are few and far between.

So this is why, we need to study on steadily new reports on 'Improving the quality of teaching and learning in higher education institutions', which are adopted themselves for the Modernization of Higher Education to set out recommendations on enhancing higher education through new technologies. The international activities of universities dramatically expanded in volume, scope, and complexity during the past two decades. These activities range from traditional study-abroad programs, allowing students to learn about other cultures, to providing access to higher education in countries where local institutions cannot meet the demand. Other activities stress upgrading the international perspectives and the skills of students, enhancing foreign language programs, and providing cross-cultural understanding.

Internationalization is often confused with the term globalization. Altbach defines globalization as the economic, political, and societal forces pushing 21st century higher education toward greater international involvement. Global capital has, for the first time, heavily invested in knowledge industries worldwide, including higher education and advanced training. These leadership functions are outlined and **included** as: **Informational Roles, Interpersonal** and **Decisional**. In short, our conception of leadership comprises the following basic assumptions:

- Leadership is concerned with fostering change;
- Leadership is inherently value-based; and
- All people are potential leaders; leadership is a group process.

Transforming existing organizations for an uncertain, competitive environment and for such innovative practices as eLearning requires a systemic approach encompassing many organizational dimensions. It requires a vision of what higher education will look like in the future, and a clear plan and methodology for transforming the institution to achieve this vision. Moreover, the transition depends not only on the efficiency of the transformation process itself, but also on the commitment and entrepreneurial capacities of the senior, middle managers and staff.

Globalization during the 20th century gave rise to the importance of NGOs. Many problems could not be solved within a nation. International treaties and international organizations such as the World Trade Organization (WTO) were centered mainly on the interests of capitalist enterprises. In an attempt to counterbalance this trend, NGOs have developed to emphasize humanitarian issues, developmental aid and sustainable development. Before the restoration of democracy, NGOs were not allowed to be registered and operate. After reestablishment of democracy, NGOs could play an effective role in many people oriented programs such as health, family planning, environment formal and non-formal education.

Distance learning has become a major force by which individuals all over the world are acquiring the necessary training, skills, and education required to enter the job market. This teaching and learning modality makes time

and space the regulating variables between teachers and students located anywhere, yet interacting through powerful and speedy information and communication technology systems and processors.

In terms of eLearning in educational settings Anadolu University's distance programs can still be considered as the largest eLearning system in Turkey because of the extensive use of online support materials for distance learners. As it was mentioned earlier Anadolu University eLearning portal provides digitized version of their textbooks, streamed version of broadcast TV programs, audio books, and multimedia learning materials created in accordance with the textbook content, online trial exams with automated feedback system, asynchronous and synchronous facilitation services, and help desk for administrative and technical support to learners.

eLearning is not only increasingly diffusing in educational settings but also in corporate settings as well. According to the Global Industry Analysts the global market for eLearning will grow to reach \$52.6 billion by 2010. GIA stated that in 2007 only in USA the eLearning market was \$17 billion in 2007. And 30 billions 2020.

According to the same firm overall usage of eLearning Worldwide will reach a compound annual growth rate of 25 percent to 30 percent through 2010. According to there are several reasons behind this increase in eLearning implementations. One of the most significant reasons is related to the cost of training. The literature is filled with reports about how much money companies saved by implementing e-learning. Increasing employee retention, rapid development, deployment and updating of courses, providing more effective training, availability of courses anytime anywhere are some of the other motives for corporations to invest in e-learning.

UDEEAWANA is suggested and established as the association for the regions of Eastern Europe, Scandinavia, Baltic's, Turkic's, Caucasian, Middle East, Russia, Arab Peninsula and North Africa which are included the countries such as Algeria, Azerbaijan, Belarus, Bulgaria, Egypt, Estonia, Finland, Greece, Georgia, Jordan, Hungary, Iraq, Iran, Israel, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Latvia, Lithuania, Macedonia, Moldova, Mongolia, Morocco, Norway, Oman, Palestine, Poland, Romania, Russia, Saudi Arabia, Serbia, Slovakia, Slovenia, Sweden, Syria, Tajikistan, Tunisia, Turkmenistan, Turkey, Ukraine, United Arab Emirates, Uzbekistan and so on.

Policymakers, international organizations, higher education institutions and researchers in the field of education agree that Information and Communication Technologies (ICT) have the potential to stimulate international collaboration, to create flexible learning paths and to open the borders of the university.

Western and Eastern Asian nations are increasingly embracing e-learning in education and training, both within their classrooms and in DE. eTransformation has been much slower in the education systems of the Eastern Europe, Nordic, Turkic, Middle East, and Arab Peninsula and North African countries. Searching the literature, it is possible to find reports, accounts, research findings and conference presentations on e-learning in these

countries but many of these are in languages other than English. English language developed in collaboration with colleagues in these various countries and so will be a first and of international significance.

Finally, new technologies can facilitate greater collaboration, both with global partners and at a more local level. Developing educational partnerships is an important element of UDEEEWANA's strategy for cooperation with other parts of the world and also provides a mechanism for enhancing educational attainment rates in emerging economies. At the local level, technologies can underpin national efforts to drive greater collaboration between institutions, combining expertise and delivering greater critical mass. The benefits are clear and UDEEEWANA needs to take concerted action to ensure that the potential is fully realized. Governments must strongly encourage and support a greater integration of new technologies and associated pedagogical approaches in conventional provision. The momentum towards openness and freely accessible education resources needs to be maintained and built on. The goal should be to ensure that all publicly funded education resources are openly available.

As a summary, this paper is organized into three sections that address first, structural sections according to the eLearning importance global, supranational concerns in internationalization and westernization mobility for transition to information society.

Second, focus on specific cases in UDEEEWANA map countries from Eastern Europe, the Middle East, Northern Africa, and third share profiles of distance education institutions, practitioners and participants involved in uniquely shaping international distance education in their everyday practice. And third, the paper is to expand the scope of research in the field of Comparative, national and international distance education under the function of UDEEEWANA to facilitate theoretical developments, to join and influence policy distance education formation, and most of all to inform anyone fascinated by the evolving and dynamic processes related to distance educational internationalization and global mobility for the UDEEEWANA member countries.

Finally, here is the discussion information concluded especially for distance education administrators, distance education decision makers, scholars, faculties, distance education policy makers and distance learners intent on understanding the wide scope of factors that today are shaping the fluid and changing global and overseas distance education landscape.